JÁN MAZÁK
FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA
Az ismertetés napja: 2009. február 3. [1]

1. Az Aceites del Sur-Coosur SA, korábban Aceites del Sur SA (a továbbiakban: fellebbező) fellebbezésében azt kérelmezi, hogy a Bíróság helyezze hatályon kívül az Elsőfokú Bíróságnak a Koipe kontra OHIM – Aceites del Sur (La Española) ügyben hozott ítéletét [2]. Az Elsőfokú Bíróság megváltoztatta a Belső Piaci Harmonizációs Hivatal (védjegyek és formatervezési minták) (OHIM) negyedik fellebbezési tanácsának 2004. május 11-én hozott határozatát [3], amely megállapította, hogy az Aceites Carbonellnek, jelenleg Koipe Corporación SL (a továbbiakban: Koipe) a fellebbezési tanácshoz benyújtott fellebbezése megalapozott, így következésképpen felszólalásának helyt kell adni.

I – Jogi háttér

2. A közösségi védjegyről szóló, 1993. december 20-i 40/94/EK tanácsi rendelet [4] 8. cikke (1) bekezdésének b) pontja értelmében:

„(1) A korábbi védjegy jogosultjának felszólalása alapján a megjelölés nem részesülhet védjegyoltalomban, ha

[…]

b) azt azon a területen, ahol a korábbi védjegy oltalom alatt áll, a fogyasztók összetéveszthetik a korábbi védjeggyel való azonossága vagy hasonlósága, valamint az érintett áruk, illetve szolgáltatások azonossága vagy hasonlósága miatt; az összetéveszthetőség magában foglalja azt az esetet is, ha a fogyasztók a megjelölést gondolati képzettársítás (asszociáció) útján kapcsolhatják a korábbi védjegyhez.”

1 – Eredeti nyelv: angol.
2 – Az Elsőfokú Bíróság T-363/04. sz., Koipe kontra OHIM ügyben 2007. szeptember 12-én hozott ítélete (EBHT 2007. II-3355. o.) (a továbbiakban: megtámadott ítélet).
3 – R 1109/2000-4. sz. ügy (a továbbiakban: megtámadott határozat).
4 – HL 1994. L 11., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 17. fejezet, 1. kötet, 146. o.

3. A 40/94 rendelet 8. cikkének (2) bekezdése értelmében:

„(2) Az (1) bekezdés alkalmazásában »korábbi védjegy«:

a) a következőkben felsorolt minden olyan védjegy, amelynek bejelentési napja korábbi, mint a közösségi védjegybejelentés bejelentési napja – ha ennek helye van –, figyelembe véve az igényelt elsőbbségek napját:

i. közösségi védjegy;

ii. valamely tagállamban, illetve – Belgium, Hollandia és Luxemburg esetében – a Benelux Védjegyhivatalnál lajstromozott védjegy; […]”

II – A jogvita előzményei

4. 1996. április 23-án a fellebbező közösségi ábrás védjegybejelentést tett az OHIM-nál (a továbbiakban: bejelentett védjegy vagy La Española védjegy), amely a következőképpen néz ki:

5. A bejelentést a *Közösségi Védjegyértesítő* 1998. november 23-i, 89/98. számában tették közzé. 1999. február 23-án a Koipe felszólalt a bejelentett védjegy lajstromozásával szemben a védjegybejelentésben megjelölt valamennyi áruval kapcsolatban. A Koipe a 40/94 rendelet 8. cikke (1) bekezdésének b) pontjában, a (2) bekezdésének c) pontjában és az (5) bekezdésében meghatározott össze-

téveszthetőségre hivatkozott, a bejelentett védjegy és a Koipe következő korábbi ábrás Carbonell védjegye (a továbbiakban: korábbi védjegy vagy Carbonell védjegy) között:

6. Az OHIM felszólalási osztálya úgy ítélte meg, hogy a Koipének csak három spanyol és egy közösségi védjegy lajstromozását sikerült bizonyítania az „olívaolaj" vonatkozásában (a továbbiakban: korábbi spanyol védjegyek).[5] A felszólalási osztály 2000. szeptember 21-én kelt 2084/2000. sz. határozatában elutasította a Koipe felszólalását.

7. 2001. január 19-én a Koipe fellebbezést nyújtott be az OHIM előtt a felszólalási osztály határozata ellen. Ezt a fellebbezést 2004. május 11-én az OHIM negyedik fellebbezési tanácsa a megtámadott határozattal elutasította, és a felszólalási osztály határozatában foglalt megközelítést követve megerősítette, hogy az e megjelölések által keltett vizuális benyomás összességében különböző. A fellebbezési tanács ugyanis megjegyezte, hogy a lényegében egy olajfaligetben ülő emberalak képéből álló ábrás elemek az olívaolaj esetében csak csekély megkülönböztető képességgel rendelkeznek, aminek következtében a „la española" és a „carbonell" szóelemek elsőrendű jelentőséget kapnak. A megjelölések hangzásbeli és fogalmi összehasonlítása esetében a fellebbezési tanács megállapította, hogy a Koipe nem cáfolta sem a szóelemek egybeesésének teljes hiányát, sem az ütköző megjelölések közötti csekély fogalmi kapcsolatot. Végül a fellebbezési tanács elismerte, hogy a felszólalási osztálynak határoznia kellett volna a korábbi spanyol védjegyek közismertségéről. A fellebbezési tanács azonban úgy vélte, hogy ez az értékelés, valamint az említett közismertség bizonyítására a fellebbezési tanácshoz benyújtott dokumentáció vizsgálata nem feltétlenül szükséges, mivel a jó hírnevet élvező vagy közismert védjeggyel való összetéveszthetőség értékelésének egyik előzetes feltétele, azaz a megjelölések közötti hasonlóság nem teljesült.

III – Az Elsőfokú Bíróság előtti eljárás és a megtámadott ítélet

8. A Koipe 2004. augusztus 31-én keresetet nyújtott be az Elsőfokú Bírósághoz a megtámadott határozat hatályon kívül helyezése tárgyában. Keresete alátámasztására a Koipe egyrészt a 40/94 rendelet 8. cikke (1) bekezdése b) pontjának megsértésére, másrészt a korábbi védjegy jó hírnevére vonatkozó bizonyítékok megvizsgálási kötelezettségének megsértésére hivatkozott.

5 – Korábbi védjegye létezésének bizonyítékaként a Koipe hat spanyol védjegyre, a 338 681. sz. közösségi védjegyre, két nemzetközi védjegyre, valamint ír, dán svéd és egyesült királyságbeli védjegyekre hivatkozott.

9. Először is az Elsőfokú Bíróság megjegyezte, hogy a felek között vita áll fenn a Koipe által igényelt felszólalási jog fennállásának értékelésénél figyelembe veendő védjegyeket illetően. Az OHIM és a fellebbező érvelése szerint, mivel a Koipe 338 681. sz. közösségi védjegye (a továbbiakban: a Koipe közösségi védjegye) benyújtásának időpontja későbbi, mint a közösségi védjegybejelentés benyújtásának időpontja, a fellebbezési tanács azt nem vehette volna figyelembe. Az Elsőfokú Bíróság azonban úgy vélte, hogy ennek a kérdésnek nincs jelentősége, és megállapította, hogy „[a] megtámadott határozat ugyanis lényegében a Carbonell védjegy és a bejelentett védjegy ábrás elemei közötti hasonlóság hiányán alapul. Márpedig a Carbonell védjegy ábrás eleme a felperes által hivatkozott valamennyi védjegy esetében azonos, mind a fellebbezési tanács által figyelembe vett, mind az általa kizárt védjegyek esetében” [6].

10. Az Elsőfokú Bíróság ezt követően a Koipe első jogalapját vizsgálta meg, amelyben azt állította, hogy a megtámadott határozat sérti a 40/94 rendelet 8. cikke (1) bekezdésének b) pontját, mivel sem azt a tényt nem veszi figyelembe, hogy az ütköző megjelölések első ránézésre összességében hasonlóak, tehát a piacon összetéveszthetőséget okozhatnak, sem azt, hogy a védjegybejelentés tárgyát képező áruk azonosak a korábbi védjegy által megjelölt árukkal.

11. Így az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 75–78. pontjában kifejtette, hogy a megtámadott határozatban a fellebbezési tanács annak érdekében, hogy az ütköző védjegyek ábrás elemeinek viszonylagos csekély megkülönböztető képességére vonatkozó következtetést alátámassza, arra szorítkozott, hogy ezek az ábrás elemek az olívaolaj ágazatban szokványosak. Ezek az ábrás elemek lényegében egy mezei háttér előtt, pontosabban egy olajfaligetben ülő személyből állnak. Az Elsőfokú Bíróság úgy vélte azonban, hogy a fellebbezési tanács semmilyen közelebbi meghatározást nem adott azokról az okokról, amelyek miatt úgy véli, hogy az ábrás elemek csekély megkülönböztető képességgel rendelkeznek, és az ütköző védjegyek kivételével semmilyen védjegyre nem hivatkozott, amely az utóbbiakéhoz hasonló ábrás elemet tartalmaz. Az Elsőfokú Bíróság ítéletének 87. pontjában ezért kimondta, hogy a fellebbezési tanács a megtámadott határozatban tévesen következtetett az ütköző védjegyek ábrás elemeinek csekély megkülönböztető képességére.

12. Az Elsőfokú Bíróság kimondta azt is, hogy téves a fellebbezési tanács azon értékelése, miszerint az ütköző védjegyek szóelemei összehasonlításának elsőrendű jelentősége van, tekintettel az említett védjegyek ábrás elemeinek csekély megkülönböztető képességére, még akkor is, ha a La Española védjegy szóelemének önmagában csak csekély a megkülönböztető képessége. [7]

6 – Lásd a megtámadott ítélet 48. pontját.

7 – Lásd a megtámadott ítélet 88. és 89. pontját. A megtámadott ítélet 92. és 93. pontjában az Elsőfokú Bíróság megállapította, hogy „maga az OHIM is ellentétes álláspontot volt a jelen eljárás keretében képviselt álláspontjához képest”, és más felszólalási eljárásokban arra a következtetésre jutott, hogy „a »la española« kifejezés csak csekély megkülönböztető képességgel rendelkezik, mivel az az élelmiszer ágazatban szokásos elnevezésnek minősül, és az áruk földrajzi eredetére való utalást foglal magában”.

13. A védjegyek hasonlóságát és összetéveszthetőségét illetően az Elsőfokú Bíróság ítéletének 103. pontjában megállapította, hogy „a szóban forgó két védjegy közös elemeinek együttese nagyon hasonló vizuális összbenyomást kelt, mivel a La Española védjegy nagyon pontosan ábrázolja a Carbonell védjegy által közölt üzenet és vizuális benyomás lényegét: jellegzetes ruhát viselő, meghatározott módon ülő nő egy olajfaág közelében, egy olajfaligetből álló háttér előtt, az együttes elrendezése szinte azonos az üres helyek, a színek, az elnevezések feliratának elhelyezése és a felirat kivitelezésének módja tekintetében". Az Elsőfokú Bíróság úgy vélte, hogy ez a hasonló összbenyomás a fogyasztó esetében elkerülhetetlenül az ütköző védjegyek összetévesztésének veszélyét idézi elő, amelyet nem csökkent a különböző szóelemek megléte, mivel a bejelentett védjegy szóeleme nagyon csekély megkülönböztető képességgel rendelkezik, tekintettel arra, hogy az az áru földrajzi eredetére utal. [8]

14. Az előzőekre tekintettel az Elsőfokú Bíróság megállapította, hogy a fellebbezési tanács tévesen határozott akként, hogy az ütköző védjegyek összetévesztésének bármilyen lehetősége kizárt. Az Elsőfokú Bíróság megállapításainak egészéből ezzel ellentétben az következik, hogy az említett védjegyek között fennáll az összetévesztés veszélye. [9] Következésképpen az Elsőfokú Bíróság helyt adott a 40/94 rendelet 8. cikke (1) bekezdése b) pontjának megsértésére alapított első jogalapnak, és anélkül, hogy szükségesnek vélte volna a második jogalap vizsgálatát, kimondta, hogy a megtámadott határozatot meg kell változtatni. [10]

IV – A fellebbezésről

15. A fellebbező fellebbezése alátámasztásaként két jogalapra hivatkozik. Az első jogalapot, valamint a második jogalap első kifogását együttesen kell elbírálni.

A – *Az első jogalap és a második jogalap első kifogása*

16. Első jogalapjával a fellebbező előadja, hogy az Elsőfokú Bíróság tévesen mondta ki, miszerint nincs jelentősége annak, hogy a Koipe felszólalása megalapozottságának vizsgálata során mely védjegyeket veszik figyelembe. A megtámadott ítéletben a Koipe közösségi védjegyét ki kellett volna zárni, tekintettel arra, hogy az nem minősül a 40/94 rendelet 8. cikke (2) bekezdése a) pontjának i. alpontja szerinti korábbi védjegynek. Így csak a korábbi spanyol védjegyeket lehet figyelembe venni. Következésképpen a bejelentett védjegy és a korábbi spanyol védjegyek közötti összetéveszthe-

8 – Lásd a megtámadott ítélet 104. és 105. pontját.

9 – Lásd a megtámadott ítélet 112. pontját.

10 – Lásd a megtámadott ítélet 113. és 114. pontját.

tőség vizsgálata során kizárólag a spanyolországi – ahol a Koipe korábbi védjegyei védjegyoltalom alatt állnak – vásárlóközönséget kell figyelembe venni, és nem a Közösség egész területét.

17. A Koipe és az OHIM lényegében azt állítják, hogy a fellebbező indokolatlan jelentőséget tulajdonít a megtámadott ítélet 47. és 48. pontja megszövegezésének. Lényegében előadják, hogy az Elsőfokú Bíróság a szóban forgó védjegyek összetéveszthetőségére vonatkozó elemzését, annak minden szakaszában, kizárólag Spanyolország területe és piaca tekintetében folytatta le.

18. A második jogalap első kifogásával a fellebbező azt állítja, hogy az Elsőfokú Bíróság a korábbi védjegyek téves azonosítása következtében az összetéveszthetőség vizsgálata szempontjából nem megfelelően határozta meg az érintett vásárlóközönséget és az érintett piacot.

19. A Koipe és az OHIM lényegében azt állítják, hogy az Elsőfokú Bíróság a jelen ügy tárgyát képező védjegyek közötti összetéveszthetőség vizsgálata során helyesen korlátozta az érintett vásárlóközönséget és az érintett területet Spanyolországra.

Értékelés

20. Úgy vélem, helyes a fellebbező azon érve, miszerint az Elsőfokú Bíróság tévesen alkalmazta a jogot, amikor a jelen ügyben nem határolta körül pontosan a figyelembe veendő korábbi védjegyeket. Különösen, az Elsőfokú Bíróság a figyelembe veendő védjegyek köréből nem zárta ki kifejezetten a Koipe közösségi védjegyét azon az alapon, hogy ez a védjegy nem minősül a 40/94 rendelet 8. cikke szerinti korábbi védjegynek. [11]

21. A szóban forgó hiba azonban nem gyakorolt semmilyen döntő hatást az érintett vásárlóközönség meghatározására, vagy, ami azt illeti, a megtámadott ítélet eredményére. [12] A megtámadott ítéletből egyértelműen kiderül, hogy az Elsőfokú Bíróság csak a spanyol vásárlóközönségre és Spanyolország területére hivatkozott.

22. Fentiekből következik, hogy az első jogalapot és a második jogalap első részét, mint megalapozatlant, el kell utasítani.

11 – Ennek dátuma a védjegybejelentés 1996. április 23-i dátuma utánra esik.

12 – E tekintetben lásd a Bíróság C-94/02. sz., Biret kontra Bizottság ügyben 2003. szeptember 30-án hozott ítéletének (EBHT 2003., I-10565. o.) 63. pontját.

B – *A második jogalap második része*

23. A második jogalap második részében a fellebbező azt állítja, hogy annak ellenére, hogy az ítélkezési gyakorlat szerint „[a]z összetéveszthetőséget összességében kell vizsgálni, az alapügy minden lényeges elemét figyelembe véve”,[13] az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítéletben nem vett figyelembe két rendkívül fontos és vonatkozó szempontot, nevezetesen: i. a védjegyek hosszú időn keresztüli korábbi párhuzamos létezését, és ii. a bejelentett védjegy és a korábbi spanyol védjegy jó hírnevét.

24. Másodszor, a fellebbező úgy véli, hogy a megtámadott ítélet a szóban forgó védjegyeket nem az „átfogó értékelés” vagy „összbenyomás” követelménye szerint vizsgálta, hanem az összetett védjegy alkotóelemeire vonatkozó különálló, egymást követő és elemző megközelítést követett, megsértve ezzel a 8. cikk (1) bekezdésének b) pontját és az azt értelmező ítélkezési gyakorlatot. Így az Elsőfokú Bíróság, mivel az ábrás elemekre döntő súlyt helyezett, és a védjegy szóelemének nem tulajdonított jelentőséget, elferdítette a tényeket és az iratokban található bizonyítékokat.

25. Harmadszor, a fellebbező és az OHIM szerint az Elsőfokú Bíróság tévesen mérte fel az érintett vásárlóközönséget, amikor az olívaolaj átlagos spanyol fogyasztójának jellemzőit a közösségi ítélkezési gyakorlatban megfogalmazott, a „szokásosan tájékozott, ésszerűen figyelmes és körültekintő”[14] európai átlagfogyasztó modellje helyett a német ítélkezési gyakorlatban használt átlagos fogyasztó, nevezetesen „a figyelmetlen és meggondolatlan fogyasztó” modelljéhez közelebb állóként értékelte. Továbbá, az ítélet az olívaolaj márkákat illetően a szokásosan tájékozott, ésszerűen figyelmes és körültekintő spanyol átlagfogyasztó által az olívaolajnak általában szentel figyelemnél alacsonyabb figyelmi szintet feltételez.

26. A Koipe ezzel szemben előadja, hogy az Elsőfokú Bíróság helyesen alkalmazta az átfogó értékelés kritériumát, mivel – az ügy összes szempontját figyelembe véve, ideértve azt a tényt is, hogy a védjegyek párhuzamos létezése a spanyol piacon korántsem volt békés – helyesen ítélte meg az összetévesztés veszélyének fennállását. Az e tárgyra vonatkozó ítélkezési gyakorlat szerint a védjegy alkotóelemei nem bírnak azonos értékkel vagy jelentőséggel. Következésképpen nem ellentétes a védjegyekre vonatkozó közösségi ítélkezési gyakorlattal az a tény, hogy az Elsőfokú Bíróság az ábrás elemet tekintette meghatározónak, és arra a következtetésre jutott, hogy fennáll a szóban forgó védjegyek összetéveszthetősége, de mindazonáltal figyelembe vette a szóelemet is. Az Elsőfokú Bíróság nem tért el az összetéveszthetőség értékelésének ítélkezési gyakorlat

13 – Lásd a Bíróság C-251/95. sz. SABEL-ügyben 1997. november 11-én hozott ítéletének (EBHT 1997., I-6191. o.) 22. pontját és a C-361/04. P. sz., Ruiz-Picasso és társai kontra OHIM ügyben 2006. január 12-én hozott ítéletének (EBHT 2006., I-643. o.) 18. pontját.

14 – A Bíróság C-342/97. sz. Lloyd Schuhfabrik Meyer ügyben 1999. június 22-én hozott ítéletének (EBHT 1999., I-3819. o.) 26. pontja.

szerinti kritériumaitól. A fellebbezőnek a spanyol olívaolaj fogyasztók állítólagos téves behatárolására vonatkozó érvét illetően a Koipe előadja, hogy ezek csupán ténybeli állítások, amelyek a fellebbezési szakaszban elfogadhatatlanok.

27. Az OHIM először is úgy véli, hogy a megtámadott ítélet eredményét illetően nem bírt döntő jelentőséggel az a tény, hogy az Elsőfokú Bíróság nem vette figyelembe a védjegyeknek az érintett területen való párhuzamos létezését, valamint a bejelentett védjegy spanyolországi jó hírnevét. Másodszor, az OHIM szerint az Elsőfokú Bíróság – a többi szempont jelentéktelen jellege miatt – kizárólag az ábrás elemek alapján hasonlította össze a megjelöléseket, de a kérdés eldöntését a Bíróság mérlegelésére bízza, és csupán a fellebbezés két lehetséges kimenetelét jelöli meg.

Értékelés

28. Ami a fellebbezőnek az eljárás tárgyát képező védjegyek párhuzamos létezésére vonatkozó érvét illeti, a Bíróság előtti iratokból kiderül, hogy a védjegyek párhuzamos létezése messze nem volt „békés”. Kitűnik az is, hogy a Carbonell védjegy jogosultjai számos keresetet nyújtottak be a La Española védjeggyel szemben – többek között – a spanyol bíróságok előtt a védjegy törlése vagy lajstromozásának megtagadása tárgyában. [15]

29. A Bírósághoz benyújtott iratokból és észrevételekből kitűnik, hogy a spanyol bíróságok lényegében következetesen a fellebbező érvelésének adtak helyt, így olyan helyzetet teremtettek, amelynek következtében a szóban forgó védjegyek a spanyol piacon párhuzamosan létezhettek. [16] Álláspontom szerint a fellebbező még abban az esetben sem bizonyította kellőképpen, hogy a védjegyek párhuzamos létezése az összetéveszthetőség hiányán alapult, ha feltételezzük, hogy a védjegyeknek a spanyol piacon történő párhuzamos létezése bizonyított. [17]

30. Másodszor, ami a jó hírnév kérdését illeti, elegendő emlékeztetni arra, hogy elvileg a korábbi, és nem a bejelentett védjegy jó hírneve olyan elem, amelyet figyelembe kell venni annak értékelése kapcsán, hogy a két védjeggyel megjelölt áruk vagy szolgáltatások

15 – A szóban forgó védjegyek ábrás megjelenítésének hasonlóságára alapozva.

16 – Az Elsőfokú Bíróság számos ítéletben kimondta, hogy nem lehet teljes mértékben elvetni azt a lehetőséget, miszerint a védjegyek párhuzamos létezése a piacon végeredményben csökkenti az összetévesztés veszélyét. Lásd az Elsőfokú Bíróság T-31/03. sz., Grupo Sada kontra OHIM – Sadia (GROUPO SADA) ügyben 2005. május 11-én hozott ítéletének (EBHT 2005., II-1667. o.) 86. pontját, a T-13/05. sz., Castell del Remei kontra OHIM – Bodegas Roda (ODA) ügyben 2006. október 25-én hozott ítéletét (EBHT 2006., II-85. o.) és a T-10/06. sz., Portela & Companhia kontra OHIM – Torrens Cuadrado és Sanz (Bial) ügyben 2007. december 11-én hozott ítéletét (EBHT 2007., II-166. o.).

17 – Így nem került bizonyításra, hogy az érintett vásárlóközönség tudomással bír a védjegyek különböző vállalkozásokhoz tartozásáról.

közötti hasonlóság elegendő-e ahhoz, hogy fennálljon az összetévesztés veszélye. [18]

31. Álláspontom szerint a megtámadott ítéletben az Elsőfokú Bíróság az összetéveszthetőség szempontjából nem értékelte a védjegyek párhuzamos létezésének jelentőségét és a bejelentett védjegy jó hírnevét. A fenti 29. és 30. pontban tett megállapításaim fényében azonban az Elsőfokú Bíróság ezen mulasztása nem indokolja a megtámadott ítélet hatályon kívül helyezését. Mivel nem került megállapításra, hogy a szóban forgó védjegyek párhuzamos létezése az összetéveszthetőség hiányán alapult volna, és az összetéveszthetőség értékelése során elvileg nem a La Española, hanem a Carbonell védjegy jó hírnevét vagy annak hiányát kell megvizsgálni, az Elsőfokú Bíróság mulasztása nem befolyásolta a megtámadott ítélet eredményét.

32. Úgy vélem, hogy a jelen fellebbezés tényleges kritikus pontja a 40/94 rendelet 8. cikke (1) bekezdése b) pontjának Elsőfokú Bíróság általi téves értelmezésében és alkalmazásában rejlik (különös tekintettel a szóban forgó védjegyelnevezések szóelemei közötti vizuális különbségekre).

33. Ezzel kapcsolatosan úgy vélem, helyesen hivatkozom a Bíróság által az OHIM kontra Shaker ügyben hozott ítéletben [19] összefoglalt állandó ítélkezési gyakorlatra, ahol a Bíróság kimondta, hogy „emlékeztetni kell arra, hogy [a 40/94 rendelet 8. cikke (1) bekezdése b) pontjának] megfelelően, a korábbi védjegy jogosultjának felszólalása alapján a megjelölés nem részesülhet védjegyoltalomban, ha azt azon a területen, ahol a korábbi védjegy oltalom alatt áll, a fogyasztók összetéveszthetik a korábbi védjeggyel való azonossága vagy hasonlósága, valamint az érintett áruk, illetve szolgáltatások azonossága vagy hasonlósága miatt. Az összetéveszthetőség magában foglalja azt az esetet is, ha a fogyasztók a megjelölést gondolati képzettársítás (asszociáció) útján kapcsolhatják a korábbi védjegyhez”.

34. Ugyanezen ítéletében a Bíróság kimondta azt is, hogy „[e] kérdésben a közösségi jogalkotó a 40/94 rendelet hetedik preambulumbekezdésében pontosan leírta, hogy az összetéveszthetőség értékelése számos tényezőtől – különösen a védjegy piaci ismertségétől, attól a képzettársítástól, amelyet a használt vagy a védjegyként lajstromozott megjelölés előidéz, valamint a védjegy és a megjelölés közötti, valamint a velük megjelölt áruk vagy szolgáltatások közötti hasonlóság mértékétől – függ” [20].

35. Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint „a 40/94 rendelet 8. cikke (1) bekezdésének b) pontja értelmében fennáll az összetévesztés

18 – E tekintetben lásd a Bíróság C-39/97. sz. Canon-ügyben 1998. szeptember 29-én hozott ítéletének (EBHT 1998., I-5507. o.) 24. pontját.

19 – A Bíróság C-334/05. P. sz., OHIM kontra Shaker ügyben 2007. június 12-én hozott ítéletének (EBHT 2007., I-4529. o.) 31. pontja. Lásd továbbá a C-193/06. P. sz., Nestlé kontra OHIM ügyben 2007. szeptember 20-án hozott ítéletének (EBHT 2007., I-114. o.) 31. pontját.

20 – A 19. lábjegyzetben hivatkozott OHIM kontra Shaker ügyben hozott ítélet 32. pontja.

veszélye, ha a közönség azt hiheti, hogy a szóban forgó áruk vagy szolgáltatások ugyanattól a vállalkozástól vagy adott esetben gazdaságilag egymással kapcsolatban álló vállalkozásoktól származnak” [21].

36. Egyébiránt, „a közönség tudatában fennálló összetévesztés veszélyét átfogóan kell értékelni, figyelembe véve az ügy valamennyi releváns tényezőjét” [22].

37. Továbbá, az összetéveszthetőség átfogó értékelésének – a szóban forgó védjegyek vizuális, hangzásbeli és fogalmi hasonlósága tekintetében – az ezek által keltett összbenyomáson kell alapulnia, figyelembe véve különösen azok megkülönböztető és domináns elemeit. A védjegyeknek a szóban forgó árukkal és szolgáltatásokkal kapcsolatban az átlagfogyasztó által történő észlelése döntő szerepet játszik az összetéveszthetőség átfogó értékelésénél. E tekintetben az átlagfogyasztó rendszerint egészében érzékeli a védjegyet, és nem vizsgálja egyenként a részleteit. [23]

38. A Bíróság végül kimondta, hogy „az érintett védjegyek közötti hasonlóságot a vizuális, hangzásbeli és fogalmi hasonlóságuk mértéke alapján kell megítélni, valamint - adott esetben - mérlegelni kell, hogy mekkora jelentőséget kell ezen különféle elemeknek tulajdonítani, tekintettel a szóban forgó áruk vagy szolgáltatások kategóriájára, valamint azok forgalmazásának körülményeire” [24].

39. A megtámadott ítéletre visszatérve, az Elsőfokú Bíróság a 87. pontban először arra a következtetésre jutott, hogy a megtámadott határozat megállapításaival ellentétben az ütköző védjegyek ábrás elemeinek nagyobb jelentőséget kell tulajdonítani és kimondta, hogy ezek megkülönböztető képessége nem csekély.

40. Másodszor, a megtámadott ítélet 88–93. pontjában – szintén a megtámadott határozattal ellentétben – az Elsőfokú Bíróság kisebb jelentőséget tulajdonított a La Española védjegy szóelemének, és kimondta, hogy az nem rendelkezett domináns jelleggel.

41. Az Elsőfokú Bíróság ezt követően a szóban forgó védjegyek hasonlóságának és összetéveszthetőségének vizsgálatára tért rá.

21 – Lásd a 19. lábjegyzetben hivatkozott OHIM kontra Shaker ügyben hozott ítélet 33. pontját és a 19. lábjegyzetben hivatkozott Nestlé kontra OHIM ügyben hozott ítélet 32. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot.

22 – Lásd a 19. pontban hivatkozott OHIM kontra Shaker ügyben hozott ítélet 34. pontját és a 19. lábjegyzetben hivatkozott Nestlé kontra OHIM ügyben hozott ítélet 33. pontját.

23 – A 19. lábjegyzetben hivatkozott OHIM kontra Shaker ügyben hozott ítélet 35. pontja és a 19. lábjegyzetben hivatkozott Nestlé kontra OHIM ügyben hozott ítélet 34. pontja.

24 – A 19. lábjegyzetben hivatkozott OHIM kontra Shaker ügyben hozott ítélet 36. pontja.

42. A megtámadott ítélet 98. pontjában az Elsőfokú Bíróság emlékeztetett a saját ítélkezési gyakorlatára, amely szerint két védjegy akkor hasonló, ha az érintett vásárlóközönség nézőpontjából legalább részleges azonosság áll fenn egy vagy több releváns aspektus vonatkozásában. [25] Az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 100–103. pontjában az ütköző védjegyek vizuális összehasonlítását végezte el.

43. E tekintetben az Elsőfokú Bíróság a szóban forgó védjegyelnevezések egyes elemei megjelenítésének vizuális szempontból történő vizsgálatát végezte el. [26] Az Elsőfokú Bíróság megállapította, hogy „a védjegy elnevezése fehér keretben, vörös háttérrel a címke alsó részén helyezkedik el" és hogy „a védjegy elnevezése azonos méretű fehér betűkkel a keret vörös háttere előtt szerepel". Hangsúlyozom azonban, hogy az Elsőfokú Bíróság nem vizsgálta meg és nem hasonlította össze magának a védjegyelnevezés szóelemeinek a tényleges tartalmát.

44. Továbbá, a megtámadott ítélet 103. pontjában az Elsőfokú Bíróság ismét az elnevezésekre utalt, azonban csupán „az elnevezések feliratának elhelyezése és a felirat kivitelezésének módja" tekintetében. Az Elsőfokú Bíróság, ismét, elmulasztotta a szavak tényleges tartalmának és a két szó közötti vizuális különbségeknek a vizsgálatát.

45. Az Elsőfokú Bíróság valójában csak a megtámadott ítélet 105. pontjában utalt a védjegyelnevezések különböző szóelemeire, és azt állította, hogy mivel a „La Española" nagyon csekély megkülönböztető képességgel rendelkezik, [27] ez a különbség nem csökkenti az összetéveszthetőséget. Az Elsőfokú Bíróság nem végezte el azonban a „La Española" és a „Carbonell" szavak vizuális összehasonlítását.

46. Végül, az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 109. pontjában azt állapította meg, hogy az ütköző védjegyek közötti hangzásbeli különbségek irrelevánsak az áruk megkülönböztetése vonatkozásában.

47. A fentieket figyelembe véve úgy vélem, hogy a felperes tévesen állítja, hogy az Elsőfokú Bíróság az ütköző védjegyek átfogó értékelése

25 – Hivatkozva az Elsőfokú Bíróság T-6/01. sz., Matratzen Concord kontra OHIM – Hukla Germany (MATRATZEN) ügyben 2002. október 23-án hozott ítéletének (EBHT 2002., II-4335. o.) 30. pontjára és a T-168/04. sz., L & D kontra OHIM – Sämann (Aire Limpio) ügyben 2006. szeptember 7-én hozott ítéletének (EBHT 2006., II-2699. o.) 91. pontjára.

26 – Lásd a megtámadott ítélet 100. pontját.

27 – Mivel az az áruk földrajzi eredetére utal.

során nem végezte el a védjegyek szóelemeinek vizsgálatát. Nyilvánvaló, hogy az Elsőfokú Bíróság bizonyos mértékig megvizsgálta a védjegyek elnevezését.

48. A fellebbező mindamellett azt az érvet is felhozza, hogy az Elsőfokú Bíróság az összetéveszthetőség elemzése során elferdítette az iratanyagban fellelhető tényeket és bizonyítékokat.

49. E tekintetben meg kell állapítani, hogy az EK 225. cikk (1) bekezdése és a Bíróság alapokmánya 58. cikkének első bekezdése szerint a fellebbezés kizárólag jogkérdésre vonatkozhat. Ennélfogva egyedül az Elsőfokú Bíróság rendelkezik hatáskörrel a releváns tények megállapítására és értékelésére, valamint a bizonyítékok értékelésére vonatkozóan. Ezeknek a tényeknek és bizonyítékoknak az értékelése tehát – feltéve, hogy nem ezek elferdítéséről van szó – nem jogkérdés, amelyet a fellebbezés keretében a Bíróságnak felül kell vizsgálnia. [28] Az ilyen elferdítésnek nyilvánvalóan ki kell tűnnie az ügy irataiból, anélkül hogy szükség lenne a tényállás és a bizonyítékok újbóli értékelésére. [29]

50. Míg az Elsőfokú Bíróság első látásra látszólag elvégezte az ütköző védjegyek összetéveszthetőségének átfogó értékelését, úgy vélem, az Elsőfokú Bíróság ezen értékelésében a „La Española” elnevezést csupán hatásait tekintve vette figyelembe. [30] A megtámadott ítélet – attól eltekintve, hogy a 105. pontban elismeri a szóbeli elemek különbözőségét – nem tér ki a „Carbonell” elnevezésnek, vagy megkülönböztető képességének kifejezett értékelésére. Következésképpen úgy vélem, hogy az Elsőfokú Bíróság nem hasonlította össze megfelelőképpen a „Carbonell” és a „La Española” elnevezések szóelemeinek tényleges tartalmát.

51. A megtámadott ítéletnek a védjegyek hasonlóságát és összetéveszthetőségét elemző 94–112. pontjának értelmezéséből következik, hogy az ütköző védjegyek szóelemeinek értékelése során az Elsőfokú Bíróság

28 – Lásd különösen a Bíróság C-104/00. P. sz., DKV kontra OHIM ügyben 2002. szeptember 19-én hozott ítéletének (EBHT 2002., I-7561. o.) 22. pontját, a C-173/04. P. sz., Deutsche SiSi-Werke kontra OHIM ügyben 2006. január 12-én hozott ítéletének (EBHT 2006., I-551. o.) 35. pontját és a C-25/05. P. sz., Storck kontra OHIM ügyben 2006. június 22-én hozott ítéletének (EBHT 2006., I-5719. o.) 40. pontját.

29 – Lásd a Bíróság C-8/95. P. sz., New Holland Ford kontra Bizottság ügyben 1998. május 28-án hozott ítéletének (EBHT 1998., I-3175. o.) 72. pontját, a C-551/03. P. sz., General Motors kontra Bizottság ügyben 2006. április 6-án hozott ítéletének (EBHT 2006., I-3173. o.) 54. pontját és a C-167/04. P. sz., JCB Service kontra Bizottság ügyben 2006. szeptember 21-én hozott ítéletének (EBHT 2006., I-8935. o.) 108. pontját.

30 – Különösen a megtámadott ítélet 92. pontjában az Elsőfokú Bíróság úgy vélte, hogy a „La Española” csak nagyon csekély megkülönböztető képességgel rendelkezik.

figyelmen kívül hagyta a „Carbonell” elnevezés szóelemének tényleges tartalmát, és a szóban forgó két elnevezés egyoldalú, következésképpen jogilag téves összehasonlítását végezte el. [31] Úgy vélem, hogy ez a mulasztás az iratanyagban található tények és bizonyítékok elferdítéséhez vezetett.

52. Az Elsőfokú Bíróság fenti mulasztása ugyanakkor – álláspontom szerint – a 40/94 rendelet 8. cikke (1) bekezdése b) pontjának értelmezése és alkalmazása tekintetében téves jogalkalmazáshoz vezetett.

53. E tekintetben hozzátenném, hogy ha az Elsőfokú Bíróság a „Carbonell” és a „La Española” elnevezések szóelemeinek tartalmát nem meghatározó jellegűnek és/vagy kisebb jelentőségűnek minősítené, még akkor is köteles lenne elvégezni – kivéve, ha álláspontja szerint ezen elemek elhanyagolhatóak [32] – az elnevezések szóelemei tényleges tartalmának összehasonlítását. [33] E tekintetben a Bíróság a Medion-ügyben hozott ítéletében [34] például azt állapította meg, hogy az összetéveszthetőség a nem meghatározó jellegű elemből származott.

54. Továbbá, az Elsőfokú Bíróság nem szolgáltatott kifejezett indokokat a tekintetben, hogy a szóban forgó védjegyek vizuális összehasonlításának összefüggésében közvetlenül miért nem hasonlította össze az elnevezések szóelemeinek tényleges tartalmát (azaz a „Carbonell” és a „La Española” védjegyek elnevezéseit).

55. Egyetértek továbbá a fellebbezővel és az OHIM-mal abban, hogy az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 107. pontjában ugyan helyesen idézte az átfogó értékelés során alkalmazandó „szokásosan tájékozott, ésszerűen figyelmes és körültekintő” átlagos

31 – Álláspontom szerint a „La Española” kifejezés csekély megkülönböztető képessége nyilvánvalóan nem elegendő indok annak igazolására, hogy elmulasztották ennek az elnevezésnek a korábbi „Carbonell” védjeggyel történő, vizuális szempontú összehasonlítását.

32 – E tekintetben lásd a 19. lábjegyzetben hivatkozott OHIM kontra Shaker ügyben hozott ítélet 41. és 42. pontját. A fenti pontokban a Bíróság – többek között – kimondta, hogy az összetéveszthetőség vizsgálatának keretében a két védjegy közötti hasonlóság értékelése során az összehasonlítást a kérdéses védjegyeket megvizsgálva kell elvégezni, mindegyiket egészében tekintve. A hasonlóság értékelése csak akkor végezhető el kizárólag a domináns elemet alapul véve, ha a védjegy összes többi eleme elhanyagolható.

33 – Ebben az értelemben lásd a fenti 45. pontot a „La Española” tekintetében.

34 – A Bíróság C-120/04. sz. Medion-ügyben 2005. október 6-án hozott ítéletének (EBHT 2005., I-8551. o.) 32. és azt követő pontjai.

fogyasztó kritériumára vonatkozó ítélkezési gyakorlatot, azonban ennek ellenére ténylegesen olyan kritériumot alkalmazott, amely inkább a rendkívül gondatlan fogyasztóhoz közelít.

56. Álláspontom szerint az Elsőfokú Bíróságnak az érintett fogyasztóra [35] vonatkozó értékelése nem felel meg az ítélkezési gyakorlatnak, amely szerint az átlagos fogyasztó „szokásosan tájékozott, ésszerűen figyelmes és körültekintő".

57. Úgy vélem, nem volt logikus az Elsőfokú Bíróság azon állítása, miszerint a „szokásosan tájékozott, ésszerűen figyelmes és körültekintő" átlagos fogyasztó nem vizsgálná meg a szóban forgó védjegyek elnevezései szóelemének tényleges tartalmát, legalábbis nem akkor, ha méretük és jelentőségük a szóban forgó védjegyekben nem elhanyagolható.

58. Végül, az OHIM arra vonatkozó eljárási érvét illetően, miszerint az Elsőfokú Bíróság nem hozhat valamely közösségi szerv megtámadott határozatával ellentétes döntést, csupán hatályon kívül helyezheti azt, elegendő az a megállapítás, hogy a 40/94 rendelet 63. cikkének (3) bekezdése és az Elsőfokú Bíróság eljárási szabályzatának 135. cikke szerint a fellebbezési tanács határozatát az Elsőfokú Bíróság megváltoztathatja, és e rendelet 63. cikkének (6) bekezdése értelmében az OHIM megteszi a Bíróság ítéletének végrehajtásához szükséges intézkedéseket. [36]

59. A fent kifejtettekből következően, álláspontom szerint, az Elsőfokú Bíróság elferdítette az iratanyagban található tényeket és bizonyítékokat és megsértette a 40/94 rendelet 8. cikke (1) bekezdésének b) pontját, ennek következményeképpen a megtámadott ítéletet hatályon kívül kell helyezni.

60. Úgy vélem, hogy a Bíróság alapokmánya 61. cikke első pontjának második mondata alapján a jelen ügyben a Bíróságnak az ügyet vissza kell utalnia az Elsőfokú Bírósághoz annak érdekében, hogy a tények újbóli értékelését (az ütköző védjegyek ismételt összehasonlítását) a szóban forgó védjegyek helyes átfogó értékelése útján elvégezhesse.

35 – Különösen, a megtámadott ítélet 109. pontjában az Elsőfokú Bíróság megállapította, hogy „az olívaolajat a fogyasztó leggyakrabban bevásárlóközpontokban, vagy olyan létesítményekben vásárolja meg, ahol a különböző védjegyek árui sorban, polcokon helyezkednek el […] [így] a fogyasztót inkább egy benyomás irányítja, és nem a különböző védjegyek közvetlen összehasonlítása, és gyakran el sem olvassa az egyes olívaolajos üvegeken szereplő valamennyi tájékoztatást. A fogyasztó az esetek többségében egyszerűen azt az üveget választja, amelynek címkéje az általa keresett védjegy vizuális hatását idézi elő számára. [Így] az ütköző védjegyek ábrás eleme jut megnövekedett jelentőséghez […]".

36 – Lásd, például, az Elsőfokú Bíróság T-425/03. sz., AMS kontra OHIM – American Medical Systems (AMS Advanced Medical Services) ügyben 2007. október 18-án hozott ítéletének (EBHT 2007., II-4265. o.) 15. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot.

V – Végkövetkeztetések

61. Következésképpen álláspontom szerint a Bíróság:

(1) helyezze hatályon kívül a T-363/04. sz. Koipe kontra OHIM – Aceites del Sur (La Española) ügyben hozott ítéletet;

(2) az ügyet ítélethozatal céljából utalja vissza az Európai Közösségek Elsőfokú Bírósága elé;

(3) a költségekről jelenleg ne határozzon.